A°. 1859 N°. 213.

WOENSDAG 7 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Woensdag 7 September.

De toekomst van Midden-Italië en het kongres blijven de hoofdpunten, waarop men de aandacht vestigt. In Midden-Italie zelf heeft men het antwoord van koning *Victor Emmanuel* als een aannemen beschouwd, en daarom dat antwoord feestelijk begroet. Dat is een bewijs te meer, dat men in Italië het werkelijk met de eenheid en nationaliteit meent, hoe de ultramontaansche pers, en daaronder onze *Tijd*, zich ook beijvert, om door het zoo sterk mogelijk kleuren van min of meer juiste verhalen van enkele feiten de meening te doen veld winnen, dat het alleen een oproerige bent zou wezen, die Italië zou drijven tot 't geen men er ziet gebeuren. Neen, 't is het volksgevoel, dat luide spreekt, dat zich telkens openbaart, en waaraan zich zelfs zeer vele geestelijken, vooral de lagere geestelijkheid, aansluiten; het is wel een edel vaderlandsch Italiaansch gevoel, dat in Midden-Italië zich openbaart, als men er op let, dat het niet alleen de vrijheid is, die de verschillende gewesten voor zich vragen, als een regt der volken, maar dat zij de diep gewortelde liefde voor een eigen bestaan gaarne veil geven, den naam van Toskaners en Modenezen verwerpen, om boven alles Italianen te wezen, vrije Italianen. De *Morn. Post* wijst daarop, en het doet het teregt: waar de volkswensch op die wijze ook zelfverloochening is, daar moet de inspraak van 't hart wel sterk zijn, daar moet de opgewektheid der gemoederen wel groot zijn, en moet een edel doel worden beoogd.

Het orgaan van lord *Palmerston* wil dan ook, dat aan den volkswensch door Europa zal voldaan worden, en een eenig krachtig Opper-Italiaansch koningrijk worde daargesteld. Er zijn er echter nog velen, die van een Midden-Ital. staat droomen, en zelfs gister scheen *le Nord* de daarstelling van zulk een rijk nog 't wenschelijkst te achten. Ook elders wordt dit zoo beschouwd, en als Oostenrijk van het herstel der hertogen mogt afzien, zou het zeker zulk eene schikking nog wel willen goedkeuren, maar niet ligt dan door noodzaak er toe gebragt worden, de nieuwe magts-uitbreiding van zijn gehaten en nietig geachten tegenstander aan te nemen.

De *Ost.D.Post.* gaat verder en blijft het herstel der hertogen eischen, en de *Oest. Ztg.* zegt ook, dat als dit niet plaats heeft, dat dan geen waarde meer aan woorden en handteekeningen van vorsten moet gehecht worden, en alleen het vuistregt als 't hoogste moet worden beschouwd. De juiste woorden van de overeenkomst van Villafranca zouden moeten bekend zijn, om te kunnen beslissen, of men te Weenen zoo driest mag schrijven; maar zeker is het, dat Oostenrijk in Lombardije en Venetië tot dusverre niet anders dan alleen het vuistregt als 't hoogste heeft erkend. Te Weenen moest een stelsel van 't regt van den sterkste dus geen zoo groote verwondering baren.

Te oordeelen naar de taal der officiële *Wiener Zeit.* moet het hof van Oostenrijk den stand der zaken beter inzien. Het heeft althans verklaard, dat de konferentie te Zurich alle kans heeft te slagen en de aanwezigheid van Fransche troepen in Italië in geen geval wantrouwen moet wekken.

Buitendien meldt men, dat een kongres minder tegenstand te Weenen vindt. 't Is echter niet zoo zeer de hoofdvraag, of het hof van Weenen aan een kongres wil deelnemen, dan wel of het zich aan de beslissing van een kongres zou willen onderwerpen. Wie op 't oogenblik 't meest aan de bijeenkomst van een kongres arbeidt is niet bekend. *Le Nord* zegt, dat Rusland het ditmaal niet doet. — Sardinië begeert het zeer.

Eene ontmoeting der keizers van Oostenrijk en Frankrijk wordt op nieuw besproken. Zeker is het, dat koning *Leopold* keizer *Napoleon* zal bezoeken; de koning moet reeds veel hebben gedaan, om het westelijk verbond weder op goeden voet te brengen; daarover en over de versterking van Antwerpen, welke thans ook door den Senaat is aangenomen, zou de Belg. vorst nog met zijn magtigen nabuur te spreken hebben.

De Czaar is van Petersburg naar Moskou vertrokken.

Men beweert, dat de zaak der desamortisatie door Spanje met Rome geregeld is. — Uit Rio Janeiro wordt berigt, dat, na hevige debatten in de kamer der afgevaardigden, het Braziliaansche kabinet is gevallen; de heer *Ferraz* is belast met de zamenstelling van een nieuw.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Florence, Maandag avond. Alle steden van Toskane zijn heden avond geillumineerd. Hier heeft men de wapens van Sardinië geplaatst op de deuren van het palazzo Vecchio, het palazzo *Pitti* en het stadhuis. De provisionele regering heeft eene proklamatie uitgevaardigd ter toelichting van het antwoord door koning *Victor Emmanuel* der deputatie gegeven. De plattelandbewoners zijn de feestvreugde komen deelen.

Triest, Maandagavond. Tijdingen uit Corfu, dd. 28 Aug. berigten dat het Jonisch parlement tot 10 Dec. geprorogeerd is.

Uit Palermo schrijft men van den 20. dat het op Sicilië zeer rustig is.

Bern, Dingsdag. Heden heeft, na eene korte bijeenkomst tusschen de heeren *Colloredo* en *Bourqueney*, over de zaak der grensscheiding eene konferentie plaats gehad tusschen dezen laatste en den heer *Desanibroix.*

Londen, Dingsdag. Uit Rio Janeiro wordt van 13 Aug. per Oxeida gemeld, dat onder het presidiaat van den heer *Silva Ferroz*, min. van finantiën, een nieuw ministerie is gevormd, waarin de heer *Casano di Sinambre* zitting heeft als minister van buitenl. zaken, de heer *Borros* als min. van oorlog, en de heeren *Paronagua* en *Bureto* als ministers van justitie en marine.

Parijs, Dingsdag. Het gerucht houdt aan van een aanstaande zamenkomst der keizers van Frankrijk en Oostenrijk.

Marseille, Dingsdag. De *Diario* van Barcelona van 2 Sept. zegt, uit een officieële bron te weten, dat den 25. Aug. te Rome het konkordaat geteekend is, op den grondslag der algeheele amortisatie der kerkelijke goederen tegen eene betaling der waarde in onvervreemdbare inschrijvingen.

De *Diario* wenscht deswegens *Pius IX* en den Spaanschen gezant, den heer *Rios Rosas*, geluk met hun verzoeningsgeest.

Parijs, heden, Woensdag. De *Moniteur* meldt, dat de gevolmagtigden der Parijsche konferentie zich gisteren hebben bezig gehouden met de zaak der dubbele verkiezing van prins *Cousa.*

— Z. M. heeft benoemd tot ijker van het vaatwerk te Utrecht en te Maarssen *W. Lingmont*, kommiesroeijer bij 's rijks bel. te Utrecht; aan den arrond.-ijker der maten en gewigten te Utrecht eervol ontslag verleend als voorloopige ijker van het vaatwerk te Maarssen; — aan mr. *P. M. Tutein Nolthenius*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgem. der gem. Haarlem; — benoemd tot presid. van het prov. ger. in Overijssel mr. *G. T. J. Wicherlink*, raadsh.

— Bij beschikking van den Minister van binnenl. zaken is aan *J. Hebbelijnck Hennefreund*, partikulier te Sluis, c. s. tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene schroefstoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee tusschen Sluis en Brugge, en tusschenplaatsen.

:— Op hare doorreis door Frankfort zal H. M. onze koningin eenig oogenblikken vertoeven. Z. M. zal HD. gemalin daar komen begroeten.

*— Uit Hellevoetsluis schrijft men ons van den 5. Sept. Heden middag om $1^1/_2$ uur is van hier vertrokken het koninklijke stoomjagt, ten einde Z. M. af te halen.

— De *Amst. Ct.* berigt, dat de graaf *van Vlaanderen* 2. zoon van koning *Leopold*, op zijn terugreis van Schotland ons land zal komen bezoeken.

— Ten aanzien der koncessie voor de Noorderspoorwegen, deelt de *Arnh. Ct.* mede, dat de omwerking, waarvan dezer dagen in sommige bladen gesproken is, alleen bestaat in het aanbrengen van die wijzigingen, welke het gevolg zijn der wet van 21 Aug. ll., houdende bepalingen omtrent het gebruik der spoorwegen.

— Bij besluit van den goev.-gen. van Neêrlandsch-Indië van den 6 Julij 1859 is — op grond, dat vele bedevaartgangers naar Mekka gaan zonder de middelen te bezitten tot de heen en terugreis en zonder voor achtergelaten betrekkingen te zorgen, dat vele *hadji's* thans wederregtelijk de kleederdragt er van aannemen, dat van de 12,985 personen, die in de laatste 6 jaar naar Mekka zijn vertrokken, slechts 5594 zijn teruggekeerd en daarvan velen vermoed worden, Mekka nooit te hebben bereikt, en dat dit aan achtingwaardige Mahomedanen ergernis geeft — bepaald:

dat ieder, behoorende tot de inheemsche bevolking onder het gezag der Nederlandsch-Indiesche regering, die zich ter bedevaart naar Mekka wenscht te begeven, gehouden blijft zich van een reispas te voorzien; dat men verpligt is dien pas overal ter visa aan te bieden waar een Nederlandsch konsul of konsulair agent is gevestigd; dat de terugkeerenden dien pas moeten doen afteekenen op de plaats hunner eerste aankomst; dat zij zich bij het bereiken van de plaats hunner bestemming, onmiddellijk moeten aanmelden bij het gewestelijk bestuur, dat zij ondervraagd zullen worden om zich te overtuigen of zij werkelijk de heilige plaatsen hebben bezocht; in dat geval wordt hun een certifikaat uitgereikt, in het tegenovergestelde vervallen zij in eene boete van *f* 25 tot *f* 100 voor elke overtreding; gelijke straf is van toepassing op hen, die zonder reispas naar Mekka zijn vertrokken; van de verleende reispassen zoowel als van de teruggekeerde bedevaartgangers wordt aanteekening gehouden.

*— Nader schrijft men ons in verband met het vroeger door ons gegeven berigt, dat men een 2000tal Zwitsers, die uit Napels kwamen, voor de dienst in onze O. Ind. bezittingen zou aanwerven, het volgende:

Met het oog op eene groote aankomst van vreemdelingen voor de overzeesche bezittingen, bestaat het plan om voor zooveel de lokaliteit zulks toelaat deze manschappen te Hellevoetsluis en den Helder tot aan hun vertrek te doen verblijven; tot dien einde is er eene opgaaf gevraagd van het aantal dat in die kazernen zou kunnen gehuisvest worden.

:— Gedurende de maand Julij ll. zijn er eenige onderofficieren, korporaals en een aantal manschappen van het batt. mineurs en sappeurs en van het 1., 4., 5., 6., 7. en 8. reg. infanterie, onder de bevelen van den kapitein-ingenieur *G. Kuijper Hz.*, werkzaam geweest tot het oprigten van hutten en stallen in de legerplaats te Zeist voor de kavallerie, thans aldaar gekampeerd. Ter vergoeding voor de schade, welke die manschappen zoo door het bederven hunner kleeding als anderszins hebben geleden, heeft het Z. M. behaagd aan deze onderofficiers, korporaals en manschappen eenige geldelijke tegemoetkoming te verleenen.

*— Wij vernemen, dat de 1. luit. van het korps ingenieurs en mineurs *J. F. Beijen*, in garnizoen te Delft, benoemd is tot adj. bij den kol. jhr. *J. G. W. Merkes van Gendt*, inspecteur in de 2. fortifikatie-inspectie te Dordrecht, in de plaats van kapitein *H. L. de Wijs*, die in zijn rang en anciënniteit is overgeplaatst bij het garnizoen alhier, om onder de bevelen van den majoor *J. van der Meij* werkzaam te zijn.

*— Uit Muiden wordt ons geschreven, dat de majoor *W. S. van der Hart Beek*, van het korps ingenieurs en mineurs, in zijn rang en anciënniteit als eerstaanwezend ingenieur is overgeplaatst naar de vesting Gorinchem.

*— 't Was heden de tweede kamp-pleiziertrein-dag. Als men niet wist, dat de *retour*kaartjes reeds den vorigen dag moesten genomen worden, zou men hebben kunnen meenen, dat de lieve morgenzon tot een pleiziertrein verraderlijk wilde lokken; want de zon scheen heerlijk, en toch .... de zuidwesten wind jaagt welhaast nieuwe regenwolken aan, die het kamp en zijne bezoekers met haren onwelkomen overlast mildelijk dreigen te besproeijen. — Het optrekken der Amsterdamsche en Rotterdamsche kamplief hebbers was ditmaal niet zoo belangwekkend als de vorige week

Wel zag men weder heeren met lange jassen en korte rokken, en omgekeerd, lieden met geele vesten en groenachtige broeken, wel zag men dames met karrebiezen, heeren met spoorwegmandjes, kinderen met reiszakken en buitenlui met de schitterende, met proviand gevulde, rooden zakdoeken; maar het was in de verste verte niet, wat de vorige week had te zien gegeven. Er waren trouwens ditmaal slechts 1200 passagiers met den trein aangekomen, en daarvan bleven er onderscheidenen in de stad, terwijl het opmerkelijk was, dat de meer gegoede klasse zich niet aan een tweeden kamptogt had durven wagen, na 't ongelukkig wedervaren der vorige week. Er kwam dan ook een tal voertuigen ledig van 't station terug, waarvan de koetsiers wel een weinig jaloers zagen op de gevulde wagens, vanwaar soms oranje en roode *châles* hen tartend tegenzwierden. 't Algemeene wapen was intusschen de parapluie, die spoedig reeds is te stade gekomen. Moge ze verder meer als onnoodig kampornament den wandelaars tot nutten steun dienen op hun nog al vermoeijenden kamptogt.

Heden verwacht men in 't kamp oefeningen op grooter schaal dan in de laatste dagen; de artillerie is er heen getogen, en uit dat oogpunt zullen de kampbezoekers het zeer waarschijnlijk beter treffen dan de vorige week.

*— In de gisteren gehouden zitting van den gemeenteraad hebben de nieuw benoemde of herkozen leden, de HH. *v. Veersen*, *v. Dielen*, *Schuurman*, *Bisdom*, *Visscher* en *Kol*, na eedsaflegging zitting genomen, en is, na onderzoek der geloofsbrieven van de HH. *Karsten*, *de Jong* en *Ram*, ook tot de toelating van die heeren besloten. Tot de keuze van een wethouder werd niet overgegaan, naar aanleiding der bezwaren van de meerderheid der leden, die meende, dat die keuze niet kon geschieden tenzij al de nieuw benoemde leden zitting genomen hadden of daartoe ten minste in staat gesteld waren, en zich daarbij beriep op een omtrent soortgelijk geval genomen koninklijk besluit, vernietigende een besluit van den raad van Wijk bij Duurstede.

Bij monde van den heer *Schuller* werd rapport uitgebragt over de gemeenterekening van 1858, welk verslag, na eenige opmerkingen, konkludeerde tot vaststelling der ontvangsten op *f* 494,050.37[5] en der uitgaven op *f* 448,629.26[5], overeenkomstig het ingediend ontwerp, onder dankbetuiging aan B. en W. voor hun naauwkeurig gevoerd beheer en behartiging van stads belangen.

Op voordragt van B. en W. werd, naar aanleiding van een rekwest van den gemeente-ontvanger, besloten, den heer *G. J. van Mansvelt* met 1 Jan. a. s. onder dankbetuiging voor de goede, trouwe en langdurige diensten, der stad in onderscheidene betrekkingen bewezen, op het daartoe om redenen van gezondheid gedaan verzoek, op de meest eervolle wijze te ontslaan als gemeente-ontvanger. Werd tevens besloten, een nader te bepalen pensioen te verleenen.

Onder de ingekomen stukken bevonden zich o. a. *a.* eene voordragt van B. en W. betreffende een rapport der gezondheids-kommissie wegens den ongunstigen toestand der perceelen, bekend onder den naam van keukentjes van *Korvezee*; *b.* 2 voordragten om den heeren *J. Bos* en *G. W. v. Maanen* *f* 450.— en *f* 250.— toe te kennen voor buitengewoon bewezen diensten; *c.* eene voordragt tot verkoop van kapitalen op het grootboek, ter schulddelging; *d.* eene voordragt waarop geplaatst zijn *J. Molijn*, *L. A. C. v. Beest* en *H. Otto*, voor de benoeming van een hulponderwijzer.

Tot lid der aalmoezenierskamer uit de leden van den raad te benoemen in plaats van den heer *Schuurman*, werd, nadat deze bij herbenoeming verklaard had de betrekking niet langer te kunnen waarnemen, benoemd de heer *Visscher*.

— In de gister gehouden zitting van den gemeenteraad te 's Hage, zijn de heeren *de Witte van Citters* en *de Sonnaville* op nieuw tot wethouders benoemd. Bij den raad is ingekomen een voorstel van B. en Weth. tot het uitschrijven eener geldleening voor den aanleg van openbare werken. Men wenscht daartoe in 't geheel *f* 700,000 te leenen, waarvan voor 't volgend jaar *f* 200,000 als eerste gedeelte.

— De gemeenteraad van Haarlem heeft besloten in zake de vernietiging door Ged. Staten van 't raadsbesluit betreffende de verkiezing der heeren *Dyserinck* en *v. d. Poll*, zich te voorzien in hooger beroep bij Z. M. den koning.

— Uit Amersfoort wordt ons geschreven:

„Naar wij vernemen is gister 6 Sept. aan den raad der gemeente Amersfoort een door twee honderd ingezetenen onderteekend adres van adhesie aan het voorstel van de kommissie ad hoc, tot wederinvoering van eene belasting op het gemaal en tot afschaffing van den bestaanden hoofdelijken omslag, ingediend."

— Uit Axel schrijft men ons van den 6 Sept.: De dit jaar aftredende leden van den gemeenteraad alhier, die beiden herkozen zijn, werden, bij raadsbesluit van 27. Aug. als zoodanig niet toegelaten, op grond dat de heer *van Eck*, die bij de op 20. Julij bevorens, plaats gehad hebbende opening der stembriefjes voor de benoeming dier leden had voorgezeten, op *dien dag* daartoe niet meer bevoegd was, als zijnde aan hem *met* ingang van 20 *Julij* j.l. eervol ontslag verleend als Burgemeester van Axel.

Tegen dit raadsbesluit hebben de niet toegelaten leden een adres van bezwaren ingediend bij ged. Staten, door welk Kollegie, bij resolutie van 2. Sept. beslist is: 1°. dat de heer *van Eck teregt* bij die opening heeft voorgezeten en 2°. dat de verkiezing der afgewezenen in wettigen vorm heeft plaats gehad, en zij alzoo als leden van den gemeenteraad van Axel, *behooren te worden toegelaten*. — Deze beslissing is genomen o. a. op grond dat de heer *van Eck* op het oogenblik dier opening nog niet *officieel* van zijn ontslag onderrigt was.

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons van den 6. Sept: „In de vergadering van den gemeenteraad is geapprobeerd de op gisteren plaats gehad hebbende openbare aanbesteding van eene onderwijzerswoning. Aannemer is geworden *G. Boeschoten* voor de som van *f* 7249.

Alsmede is herkozen als wethouder de heer *J. A. Muller*."

— Te Dordt is door den raad tot geneesheer aan 't gesticht voor krankzinnigen benoemd dr. *Donkersloot* van Amerongen.

— Wij hebben gesproken van de missive der Groninger Hoogleeraren over 't gebruik der moedertaal. Door gebrek aan plaats zijn wij eerst heden in de mogelijkheid de hoofdzakelijke inhoud van die missive hier te laten volgen:

Door den aard der zaak en door de behoeften van den tijd gedrongen, heeft men reeds vergunning gevraagd en, hoewel niet altijd, meestal erlangd, om vele Kollegiën, Examens en Promotiën in de Nederlandsche taal of geheel of gedeeltelijk te doen plaats hebben.

Dit gedeeltelijke en aan dezelfde akademie, ook in dezelfde fakulteit afwisselende, veroorzaakt eenen bonten, weinig met de waardigheid eener Hoogeschool strookenden vorm. En dat gedeeltelijk in 't Latijn, gedeeltelijk in 't Nederlandsch plaats hebben van ééne en dezelfde akademische handeling moet wel blijven, zoolang de Rector Magnificus door het besluit op het hooger onderwijs verpligt blijft de plegtige promotie altijd, ook na verdediging in 't Nederlandsch, in 't Latijn uit te spreken. — Zonderling, dikwerf moeijelijk en niet zelden schadelijk is het ook, dat na beraadslagingen en besluiten van den senaat in de Nederlandsche taal, in 't Latijn moeten aangeteekend worden de *Acta Senatus Academici*.

Geen wonder dus ook, dat vele bevoegde beoordeelaars zich tegen deze onnatuurlijke banden openlijk verklaard hebben; en dat de Kommissie voor het hooger onderwijs, in 1849 door de hooge regering benoemd, wilde, dat: „de methode van onderwijs, de wijze van oefening daarbij te bezigen en *de taal*, *waarin het gegeven wordt*, sta ter keuze van den hoogleeraar."

Wij verlangen dan:

1°. Wat de *aanteekening van de handelingen en de besluiten van den Senaat*, alsmede de *openbaarmaking daarvan* betreft, dat het voortaan altijd *v e r p l i g t* zijn zal, die in de Nederlandsche taal te doen plaats hebben.

2°. Dat aan elke fakulteit voor hare examens, aan elken aanstaanden doctor voor zijne promotie, en vooral elken hoogleeraar voor zijne kollegies, zoowel als voor eenige akademische redevoering, en elken rector voor zijne rede bij 't nederleggen zijner waardigheid, ook zonder bijzondere aanvrage, de volle *v r ij h e i d* moge vergund worden, om, zoo hij dit best acht, in het *Latijn*, maar anders in het *Nederlandsch* te spreken. De aard van elk te behandelen onderwerp zal van zelf die keuze bepalen.

De gronden, die wij ondergeteekenden daarvoor meenen te mogen en te moeten aanvoeren, zijn deze.

Het is, naar onze overtuiging, niet eene zaak van ondergeschikte en onverschillige meening, maar eene zaak van *beginsel*, waarover wij thans handelen, èn in 't belang der *Wetenschap* èn in dat onzer *Hoogescholen*.

De klaarheid, de kracht en de levendigheid van *wetenschappelijke* mededeelingen moet er in hoogen graad bij winnen, wanneer men alleen bij vakken of onderwerpen, die het Latijn *vereischen*, in deze taal spreekt, maar overigens Nederlanders aan Nederlanders hunne gedachten mededeelen door middel van woorden dier taal, die onze eigene is; woorden dus, welke met de denkbeelden van zelven in onzen geest geboren worden, van zelven op onze lippen komen, en welke evenzeer den naasten en zekeren weg tot den geest vinden van hen, die met ons in diezelfde taal steeds denken en spreken. Dit eigenlijk wezen van wetenschappelijke *mededeelingen* moet grootendeels verloren gaan, indien men gedwongen wordt in een oud kleed van eene vreemde en doode taal in te knellen onze eigene, nieuws in ons geborene en in ons binnenste levende gedachten en gevoelens, ja, soms aan de Oude nog onbekende, *geheel* nieuwe wetenschappen.

Daarenboven zulle onze *Hoogescholen*, wier toegang door den vreemden dwang van 't Latijn thans nog voor vele beschaafde, soms in een of ander speciaal vak wetenschappelijk gevormde, of ook de wetenschap vurig beminnende, mannen geheel of ten halve gesloten is, hare poorten wijd open kunnen zetten voor *a l l e bevoegden*, voor *e l k*, die in deze tempels van ware wetenschap en hooger onderwijs, *door noodige opleiding*, in staat is in te gaan. Wij noemen onder de in één of ander bijzonder vak wetenschappelijke mannen, als één voorbeeld uit velen, hen, die, zonder Latijn te verstaan, thans leden zijn der *Koninklijke Akademie van wetenschappen*; èn onder diegene, wier liefde voor wetenschap is of kan worden opgewekt, jeugdige geesten en jongelingen uit den beschaafden stand, die, al verlangen zij geen akademischen graad, toch vurig verlangen zouden naar het licht, de kracht, de ontwikkeling en verheffing van den geest, welke de ware wetenschap met milde hand aanbiedt. — De Hoogescholen gaan dus alzoo, naar onze overtuiging, eene nieuwe en heerlijke toekomst tegen, wanneer zij worden de vrije en opene tempels der ware wetenschap voor *a l l e n*, die hare stem *kunnen* verstaan en *liefde* voor haar in den boezem dragen.

Zegt men hiertegen: „Alzoo zal het *Latijn* steeds minder *gesproken* worden?" Wij antwoorden: „Die taal zal worden *gesproken* door de wetenschap, waarmeê deze in *onzen* geest is geboren, en geen *vreemde* taal zal, als een dwingeland, langer de kracht en het leven van onzen geest door haren dwang mogen belemmeren."

Of zegt men: „Geene geschriften van Nedelanders zoo zij niet meer in het Latijn verschijnen, zullen door *Buitenlanders* gelezen worden?" *Honderd Nederlanders*, die er 't eerst regt op hebben, zullen de plaats vervangen van *éénen lezer buiten* 's lands. Maar ook en vooral de Nederlandsche taal, die reeds door menigen uitstekenden Vreemdeling thans begint bestudeerd te worden, zal eene taal worden, die vele mannen van ware wetenschap alomme gaan beoefenen, wanneer maar, even gelijk dit alle beschaafde natiën vergund is, zoo ook de Nederlanders de volle vrijheid, ook aan de Hoogescholen, erlangen, om al de hoogte en diepte en het ware leven hunner eigenaardige Nederlandsche wetenschap in hunne eigene taal, helder en levendig te mogen uitspreken voor de wereld; in *die* taal, waarin alleen *hun* geest zich volkomen afspiegelt.

Maar zoozeer wij, in het hoog belang der Wetenschap en der Hoogescholen, naar *deze* volle *vrijheid* verlangen, even zoo dringend en ernstig verlangen wij, ten dienste der ware wetenschap, dat de *verpligting* tot de *studie*, niet van de Latijnsche taal alleen, maar *van de Oude Letterkunde* en van den geest der Grieksche en Romeinsche Oudheid krachtig worde gehandhaafd. Aan de, zoolang het Hooger Onderwijs niet nader door de wet geregeld wordt, thans wettig bestaande verordening, dat *allen*, die eenige akademische graden verlangen, vóór zij daartoe worden toegelaten, duidelijk moeten bewijzen in deze opzigten goed te zijn opgeleid, en dat daarenboven *alle Letterkundigen en aanstaande Regts- en Godgeleerden* van hunne aan de Akademie voortgezette klassieke studie bij behoorlijk examen volledig bewijs leveren, — aan deze verordening mag naar ons oordeel niets worden ontnomen. Integendeel, die moet met alle gestrengheid worden gehandhaafd. — De geschiedenis heeft het geleerd en de aard der zaak spreekt het luide uit, dat de kennis en beoefening van de Letterkunde der beschaafdste en hoogst ontwikkelde volken der Oudheid de beste voorbereiding en de krachtigste opleiding is tot eigene beschaving en ontwikkeling van geest; en dat wel ten opzigte van vrije en heldere *denkkracht* evenzeer, als van juisten, levendigen en waardigen stijl ter *uitdrukking en mededeeling* zijner eigene gedachten en eigene ware wetenschap. Om nu niet van de volstrekte noodzakelijkheid daarvan voor sommige vakken van wetenschap in het bijzonder verder te gewagen, mag men er op wijzen, dat, als de beoefening der oude Letterkunde ten opzigte van *alle* Hooger Onderwijs voor eenen tijd wordt verwaarloosd, men dan, gelijk dezer dagen het voorbeeld van Frankrijk leert, later het diep verval eener echte vorming, van *Geneeskundigen* zelfs, weder zal moeten zoeken te herstellen, door wettig te eischen, dat niemand, dan door de oude letterkunde wel voorbereid, tot de studie in eenig bijzonder vak van Hooger Onderwijs worde toegelaten, *indien* hij aanspraak wil maken op de *regten*, daaraan in onze beschaafde maatschappijen verbonden. — Niet dan door de beschaafdste en hoogst ontwikkelde Oudheid geholpen en opgeheven, kan de latere wereld er toe opklimmen, om zich gelukkig en steeds hooger en waardiger boven die Oudheid te verheffen in de volle kracht harer nieuwe en eigene wetenschap en harer ware en alzijdige menschelijke beschaving.

Indien het ons te doen ware, om voor dwaze of onberadene eischen van den tijd ons te *b u i g e n*; dan zouden wij ons schamen over deze thans veel besprokene zaak zelfs één woord te uiten. Maar wij meenen door dit ons geschrijf de stem der, blijkens de geschiedenis aller beschaafde volken van alle

tijden, *zekere en eeuwige waarheid* te doen opmerken, ook bij de Hooge Regering van Nederland, teneinde naar ons vermogen mede te werken, dat, wat de geest des tijds medebrengt, krachtig ***beheerscht*** worde; en opdat het vereenigd vermogen aller wijzen in den lande zich ***aan 't hoofd stelle*** van de beweging des tijds, ten deze opzigte; om die met alle magt alzoo te ***besturen***, dat zij strekke tot waarachtig welzijn van Wetenschap en Vaderland.

— In den vroegen morgen van den 3. dezer vond te Breda eene afschuwelijke misdaad plaats. Zekere *Jakobus Simons*, een bekende deugniet, die reeds meermalen gevangenisstraf heeft ondergaan (ook cellulaire) bragt aan twee personen verwondingen met een mes toe; de eerste, *Evert van Wijk*, ontving eene doodelijke wonde in de linker zijde, benevens een messteek in den linkerarm; de tweede, *Johannes Cornelis Prins*, kreeg eene diepe sneewonde in de linkerhand, waardoor een ader werd afgesneden. Aan den ijverigen brigadier der maréchaussées *J. J. Poppes* is het te danken, dat men den dader zoo spoedig in handen heeft.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 6 *Sept.*, 0.78 El.; = AP. 7.73. Gew. 3 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 6. Sept.: 5 voet 4 duim; 5 voet 4½ duim Rijnlandsch.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort, van den 6 September 1859.

Voorzitter Mr. *A. G. Wijers.*

Tegenwoordig zijn 11, later 12 leden; afwezig de H.H. *Wolff* met kennisgeving en verder *v. Bel* en *Schluiter.*

De heeren *v. Werkhoven*, *Scheltus* en *Diemont*, herkozen leden van den raad, nemen na eedsaflegging zitting.

De notulen der vorige vergadering worden goedgekeurd. Aan de orde is de behandeling van het 1. aanvullingskohier van den hoofdelijken omslag over 1859, hetwelk met algemeene stemmen wordt vastgesteld tot een bedrag van *f* 751,47½.

Ontwerp-besluit tot vaststelling van volgn. 117 (onderhoud van militaire foernituren) der begrooting over 1859 op *f* 4380, aangezien door het in werkelijke dienst stellen van de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857, op dien post een vermoedelijk te kort zal ontstaan van *f* 900.— Goedgekeurd met alg. stemmen.

De heer *v. Lockhorst* komt binnen.

De heer *v. Werkhoven*, herkozen lid van den raad, wordt als wethouder met alg. stemmen (1 briefje was in blanko) herbenoemd, en heeft op daartoe door den Voorz. gedane vraag, verklaard deze benoeming aan te nemen. Dezelfde wordt op gelijke wijze herbenoemd als ambtenaar van den burgerlijken stand.

De *Voorz.* zegt eene mededeeling te hebben ontvangen, volgens welke de minister van binnenl. zaken bezwaar maakt om het in de vorige zitting genomen raadsbesluit tot wijziging der belasting op het gedistilleerd, aan Z. M. den Koning ter goedkeuring voor te dragen, dewijl het geene bepaling inhoudt omtrent de binnenl. likeuren, terwijl daarop geene hoogere belasting dan op het binnenl. gedistilleerd kan geheven worden. Op voorstel van den Voorz. wordt met algemeene stemmen besloten, op de binnen- en buitenl. likeuren eene gelijke belasting te heffen van *f* 19,50 per vat.

Ingekomen zijn de begrootingen voor 1860 van de gemeente, het burger weeshuis en de gesubsidiëerde armbesturen, benevens de rekeningen dier armbesturen over 1858. — Te onderzoeken in de afdeelingen, met bepaling op voorstel van den heer *v. Beek*, om de memorie van toelichting der gemeente-begrooting in afschrift aan de leden rond te zenden.

Verzoek der kommissie van toezigt over de muziek der dienstd. schutterij alhier, om de toelage van *f* 200 aan den kapelmeester voor *jaarlijks* vast te stellen en *f* 200 *in eens* te verstrekken voor den aankoop van eenige betere instrumenten dan de inkomsten van het fonds voor alsnog toelieten aan te schaffen. — Te verzenden naar de afdeelingen.

Missive der pl. schoolkommissie, beantwoordende de in der tijd door het gemeentebestuur gedane vragen nopens drie bijzondere scholen. Op de daarbij in 't breede aangegeven gronden geeft de kommissie te kennen, dat er naar hare overtuiging geen ander middel bestaat om alhier in het bezit te geraken van eene burgerschool, aan de behoeften en aan de eischen des tijds voldoende, dan door van stadswege tot de oprigting van zoodanige school over te gaan. — Als voren.

Adres van een 200tal ingezetenen, waarin deze, met tekennengeving van hunne meening dat de hoofdelijke omslag, door vermindering van de waarde der huizen op de belangen der eigenaars een allernadeeligsten invloed uitoefent, en den minder gegoeden burgerstand gevoelig drukt, hunne adhaesie schenken aan het ter raadsvergadering van 30 Julij jl. uitgebragte 1. voorstel der kommissie (dat nl. de raad in beginsel vaststelle of er al dan niet eene gemaal-belasting zal geheven worden), en voorts hunnen wensch uitdrukken dat het resultaat der beraadslagingen zal zijn eene weder-invoering der belasting op het gemaal en eene grootendeelsche afschaffing van den hoofdelijken omslag. — Zonder hoofdelijke stemming is, volgens den aangenomen regel, besloten; dit adres ter sekretarie neder te leggen, kunnende de leden daaruit aanleiding nemen tot het doen van zoodanige voorstellen als zij vermeenen zullen te behooren.

De heer *Diemont* wenscht de kommissie voor de herziening van het turf-reglement te interpelleren. De voorzitter doet opmerken dat twee leden dier komm. afwezig zijn, waarom hij in bedenking geeft hiermede te wachten tot eene volgende vergadering. Daarin is genoegen genomen.

TURIJN, 3 September.

De maire onzer stad heeft bij de komst der Toskaansche deputatie de volgende proklamatie tot het volk gerigt:

„Medeburgers, het doorluchtigst volk van het hedendaagsch Italië — dat volk dat meer dan eenig ander heeft bijgedragen tot het verdrijven der nevelen van onkunde en barbaarschheid, waarin het, met Europa, gehuld is geweest, en tot de ontwikkeling der beschaving; dat meer dan eenig ander zich onderscheiden heeft door zijne wijsheid in zijne burgerlijke organisatie, zijne beoefening der kunsten des vredes; dat sterk geweest is in het beschermen zijner vrijheid en onafhankelijkheid, — dat volk geeft een nieuw voorbeeld van burgerdeugd, door het provincialisme aan de heilige liefde voor het gemeenschappelijk vaderland op te offeren. Het Toskaansche volk verlangt, uit vrijen wil en eenpariglijk, zijn lot aan het uwe te binden. Het verlangt zijne toekomst den dapperen, regtschapen koning, onzen *Victor Emmanuel II*, te vertrouwen. Beantwoorden wij dat vereerend blijk van achting en vertrouwen met alle mogelijke dankbaarheid en liefde; mogen de afgevaardigden der Toskaansche vergadering door de hun te beurt te vallen ontvangst de overtuiging erlangen, dat het Sardinische volk, zwak noch pogchend, steeds bereid zal zijn den pligt eens broeders te vervullen, en, met een kalm gemoed, steeds het oordeel der openbare meening en der geschiedenis onder de oogen te treden."

De deputatie is ten twee ure aangekomen en door het gemeentebestuur en de Kamers ontvangen. Het plein voor het hotel waar zij haar intrek nam was vol volks. Een der leden heeft namens Toskane de menigte dank gezegd voor de ontvangst, waarvoor hij en zijne medeleden zeer gevoelig waren, wel wetende dat die demonstratiën het beginsel der Italiaansche eenheid golden: „Wij willen", zeide hij, „een krachtigen staat onder den scepter van den roemruchtigen *Victor Emmanuel*, dien wij weldra onzen koning hopen te noemen."

Ten vier ure is zij ten hove geïntroduceerd, waar zij het adres heeft overhandigd en heden avond dineert.

WEENEN, 4 September.

De regering moet besloten hebben de politieke administratie en de justicie in eersten aanleg weder van elkander af te scheiden, daar de gebreken in het beleid der justicie met de bestaande vereeniging in verband zouden staan.

Dat de witte uniform door onze troepen zal wegvallen, zal eene groote bezuiniging opleveren en voor den Staat en voor de officieren. 24 luit. veldmaarschalken, 26 generaal majoors en 7 kolonels zijn op wachtgeld gesteld.

Er blijft sprake van plannen, om den hertog van Modena tegen eene geldelijke schadevergoeding te doen afzien van zijne regten op 't hertogdom. Ons bestuur zou dan alleen op het herstel van den groothertog van Toskanen aandringen. Maar dat ware onregt der bevolking aandoen, de voorwaarden van Villafranca evenzeer breken, en de hertog van Modena wil nog weinig van den voorslag weten.

— 6 *Sept.* Met. 5 pCt. 74.75; Nat. 79.30; Bank 902.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 215,20; O-Fr. Spoorw.-akt. 260; Lomb. Venet. —.—; Nieuwe —,—; W. op Lond. 3 m. 11.80; G. 17.

BERLIJN, 5 September.

De *Publicist* meldt de aanstaande opheffing van het *Vereins Bureau*, een onderdeel der policie, dat het toezigt hield op de maatschappijen, genootschappen en vereenigingen, maar zich ook bezig hield met de opsporing of het uit de lucht grijpen van geheime genootschappen en zamenzweringen, en aldus aanleiding gaf tot het stelsel van spionnering, dat onder het vorig regeringsstelsel zoozeer bloeide en zoozeer behoefte was.

Te Breslau heeft men den redakteur van een demokratisch blad een paskaart geweigerd. Een beroep op het ministerie heeft hieraan niets veranderd, daar graaf *Schwerin* zelf schreef, dat in die weigering berust moest worden. Daar op den persoon in kwestie niets valt aan te merken, verdiept men zich in gissingen, wat onder het tegenwoordig regeringsstelsel tot deze vreemde handelwijze kan aanleiding geven.

HANNOVER, 5 September.

Van verschillende kanten treedt men nog toe tot de verklaring van 19 Julij. Het gemeentebestuur van Emden heeft den koning eene deputatie gezonden om hem bij zijn verblijf te Norderney te komplimenteren en heeft Z. M. in zijn antwoord zijne opinie over die verklaring doen kennen, door te zeggen: „Ik heb er steeds naar gestreefd de welvaart en den voorspoed van al mijne onderdanen, en vooral den bloei der stad Emden, waar mij dat slechts mogelijk is, te bevorderen. Daarvoor mag ik echter ook verwachten, dat de burgers en hunne vertegenwoordigers mij in mijn streven te gemoet komen, maar niet mij, en mijne regering — gelijk nog onlangs door de toetreding tot de van eenige mijner onderdanen uitgegane bekende verklaring en tot de daarin gelegen rigting geschied is — in den weg treden. Mogt dit voortaan geschieden, zoo zal ik, hoe hard het mij ook mogt vallen, niet meer aan de bevordering van de belangen der stad, gelijk tot dusverre, kunnen denken, en vooral zal ik mijne aandacht niet kunnen wijden aan de zoo noodige verbetering der sluizen en verlegging van het vaarwater, om, als de tijd daartoe gekomen zal zijn, die werken zooveel mogelijk te bevorderen." Eene allezins waardige verklaring!

LONDEN, 5 September.

De *Times* bevat een artikel over het antwoord van den koning van Sardinië aan de Toskaansche deputatie. Het blad noemt dit onbestemd, doch verklaart het in dien zin, dat *Victor Emmanuel* het mandaat aanneemt van vertegenwoordiger des Toskaanschen volks bij Europa; hij aanvaardt de pligten der soevereiniteit *ad interim*, zonder er den titel van aan te nemen. Verscheidene redenen leidden daartoe. Die aanbieding en aanneming ware in gewone omstandigheden eene zaak van binnenlandsch belang geweest, die niemand anders aanging. Maar na den bevrijdingsoorlog is de verkregen vrijheid gewijzigd door de overeenkomst door den bevrijder aangegaan, en waardoor Sardinië, dat de voordeelen geniet, evenzeer gebonden is. Die overeenkomst nu geeft Oostenrijk eigenlijk het regt van interventie. Had Sardinië onvoorwaardelijk aangenomen, dan had Oostenrijk waarschijnlijk daarin aanleiding gevonden voor een oorlog. Frankrijk had, door de klausule betreffende den terugkeer der hertogen, Oostenrijk de hoop gegeven hunne hertogdommen eens bij zijn rijk in te lijven. *Napoleon* had misschien zoo ver niet willen gaan, maar nu moet hij ten minste in schijn de klausule willen nakomen. Had dus Sardinië de hertogdommen zonder voorbehoud aangenomen, dan had Frankrijk het met Oostenrijk de zaak laten uitmaken, en dat ware voor Sardinië slecht afgeloopen. Iets moest echter gedaan worden, zoo om de tot nog toe bewaarde orde te doen stand houden, waartegen kwalijkgezinden wel pogingen in het werk zouden stellen, als om eventuele handgrepen der hertogen te kunnen afweren, waartoe een krachtig hoofd noodig was; men nam dus onder voorbehoud aan — men stelde zich als vertegenwoordiger der Toskaansche belangen bij Europa, te meer, daar eene weigering de rust in Midden-Italië in de waagschaal gesteld had en Sardinië vrijwillig zijne met zooveel moeite verkregen positie zou hebben doen verliezen.

De *Daily News* had verwacht, dat de koning van Sardinië een bepaald toestemmend antwoord had gegeven. Zij hoopt, dat Italië's vrijheid en onafhankelijkheid niet zal lijden door 's konings ontzag voor de opinie van hen die weinig of geen belang bij de zaak hebben. Een kongres wordt nu waarschijnlijk en het hangt nu van de mogendheden af, eene herhaling der moeijelijkheden te voor komen. Onder *Napoleon's* invloed zou de aanneming bepaald geschied zijn. Het kan zijn, dat de keizer daartoe niet wilde raden na het teekenen der preliminairen van Villafranca. Maar nu het volk zelf zijne onderwerping aan den koning aanbiedt, en die voorwaardelijk is aangenomen, moet *Napoleon* begrijpen, dat hij gedaan heeft wat van hem kon gevorderd worden, en zoo hij eerlijk in deze de eenige regtvaardige politiek volgt, zal voor Italië en Europa een nieuw tijdperk zijn aangebroken, en hem zal daarvan de eer toekomen.

PARIJS, 5 September.

Oostenrijk heeft, naar uit eene vrij goede bron verzekerd wordt, nog niet bepaald zijne toetreding tot een kongres uitgesproken. Men gaat verder en zegt, dat de zending van prins *Metternich* ten doel heeft de bijeenroeping van een kongres te beletten, vooral met het oog op eene mogelijke bekrachtiging der aanvoeging van Toskane en welligt nog meer gewesten aan Sardinie.

Zoo een kongres mogt bijeenkomen, zal, naar men verzekert, Spanje eischen er deel aan te nemen als mede onderteekend hebbende het Weener verdrag

De stad Bourges, zegt men, zal duchtig versterkt worden.

De *Siècle* vestigt de aandacht van het ministerie op het feit, dat een aantal verbannenen in Algerië zich te vergeefs tot het bestuur aldaar gewend heeft om passen voor de terugreis naar Frankrijk.

BRUSSEL, 6 September.

De senaat heeft in zijne zitting van heden art. 1 van het wets-ontwerp tot versterking van Antwerpen aangenomen met 34 stemmen tegen 15; terwijl 4 leden buiten stemming bleven.

ADVERTENTIEN

*** Ondertrouwd:

J. A. SMITS, van Amsterdam,

EN

R. A. VAN DORSSEN.

Jutphaas, 2 September 1859.

*** Bevallen van een *ZOON*, J. G. VAN DER MEULEN-TJARDA VAN STARKENBORGH STACHOUWER.

Vecht en Rhijn bij Breukelen, 3 Sept. 1859. *Eenige kennisgeving.*

*** Op den 5. September overleed alhier, de Heer FREDERIK SCHRÖDER, Officier van Gezondheid 3e klasse, in den nog jeugdigen leeftijd van 25 jaren. Geliefde derde Zoon van

J. H. SCHRÖDER.

CHART-ROIJSEN,

is op Vrijdag 9 Sept. e.k. gesloten.

*** Die iets te vorderen heeft van den Heer W. VAN OOSTRUM Az., Apotheker te Utrecht, gelieve daarvan opgaaf te doen vóór den 15. September 1859 ten kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

De Minister van Financiën,

*** Door den Koning, bij Besluit van 29 Augustus 1859 N°. 13, gemagtigd om op een verzoekschrift van MARIA SUZANNA CHARLOTTA VOLCKMAN wonende te *Utrecht*, en aldaar domicilie hebbende gekozen ten Kantore van de Heeren CHR. OORTMAN EN ZOON, over te gaan tot de Oproepingen in art. 3 der Wet van 30 Mei 1847 (Staatsblad N°. 26) voorgeschreven.

Brengt bij deze ter kennis van het algemeen dat, naar luid van dat verzoekschrift en de daarop ingewonnen berigten, de verzoekster in de maand van September of October des vorigen jaars, meenende dat hare Certificaten van Nationale Schuld alleen tot omslagen strekten van de Couponbladen met de bewijzen ter verkrijging van nieuwe Coupons, als papieren zonder waarde heeft verscheurd en vernietigd vier Certificaten van $2\frac{1}{2}$ percents Nationale Schuld, alle uitgegeven door het administratie Kantoor van de Heeren BRONDGEEST EN ZOON c. s. te weten N°. 5585 groot *f* 1000,—, N°. 4 groot *f* 400,—, N°. 1538 groot *f* 100,— en N°. 1907 groot *f* 100,—, en dat voor het verlies van deze Effecten wordt verlangd tegemoetkoming op den voet der wetten van 30 Mei 1847 (Staatsblad N°. 26) en 2 Mei 1851 (Staatsblad N°. 26); wordende mitsdien ieder die beweren mogt eenig met de inwilliging van dat verlangen strijdig belang te hebben, opgeroepen om, op de wijze bij art. 4 van de eerstgemelde wet voorgeschreven, zijne regten te doen gelden.

's Gravenhage, den 2. September 1859.

De Minister voornoemd,

VAN BOSSE.

*** Op Vrijdag 9 September 1859, des namiddags ten 2 ure, zal in het VENDUHUIS AAN DE MARIAPLAATS te Utrecht, publiek worden verkocht: Een perceel **Klaver**, om te maaijen, groot ruim 70 Nederl. Roeden; staande op de *Drilweide*, aan den Blaauwkapelschenweg, nabij Utrecht.

*** Men zal op Dingsdag 13. September 1859, des voormiddags ten 10 ure, te Utrecht in Abstede, op de Warmoeziershofstede, wijk I. No. 354, bewoond geweest door *Gerrit Achterberg*, in het openbaar, om contant geld, **verkoopen:** Eene partij AARDAPPELEN, WORTELEN, KOOL en NOTEN te velde, MEUBELEN en HUISRAAD; — mitsgaders voor zes jaren **verhuren**, de voormelde WARMOEZIERSHOFSTEDE, groot 1 Bunder 85 roeden; — alles ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** Op Woensdag den 14. September 1859, des namiddags ten 5 ure, zal te Lopik in de hierna te omschrijven Herberg *„Het Zwaantje"*, publiek worden verkocht:

Een sedert weinige jaren nieuw gebouwd HUIS, zijnde Herberg, genaamd *HET ZWAANTJE*, met annexe Schuur en Hooiberg, benevens zes bunders en circa 30 roeden Wei- en Hooiland, staande en gelegen in het benedeneinde der gemeente Lopik, aan den Damweg; zullende eerst in percelen en daarna gedeeltelijk in massa worden geveild.

Twee HUIZEN en ERVEN, staande te Lopik, op het dorp.

Te aanvaarden, de Landerijen den 1. Januarij en de betimmeringen den 1. Mei 1860.

Breeder bij billetten en nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik.

*** Men zal op Zaturdag den 24. September 1859, des namiddags ten 5 ure, in het lokaal van verkoopingen der Notarissen te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

1. Een WINKELHUIS, waarin de Gruttersaffaire wordt uitgeoefend, gelegen te Utrecht aan de zuidzijde van de Voorstraat, Wijk H, No. 533. — Bestaande in ruim Winkelvertrek met vijf zoo beneden- als bovenkamers, alle behangen, grootendeels geplafonneerd en van vaste kasten voorzien, Keuken, Zolder met drie Dienstbodenkamers, Vliering en Kelder.

2. Een GEBOUW, ingerigt tot Grutterij met Stalling voor drie paarden, gelegen te Utrecht aan het St. Jansveld, achter het eerstgemelde perceel, wijk H, ongenommerd.

Eerst ieder afzonderlijk en daarna in massa. — Beide te aanvaarden 1°. November 1859. — Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD te Utrecht.

*** **R. Zuurmond** vertrekt op *Middelburg en Zeeland*, Zaturdag van de Kade bij de Weerd Barrière.

J. van Ouwerkerken vertrekt op *'s Bosch* van dezelfde Kade.

NED. RHIJN-SPOORWEG.

*** De Directie brengt ter kennis van het publiek, dat te beginnen met den 7. September, aan de Stations Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Arnhem en Gouda, behalve voor het reeds bestaande directe verkeer met den NEDERLANDSCH-BELGISCHEN SPOORWEG, nog **doorgaande plaatsbilletten** worden afgegeven en **bagage** wordt aangenomen voor de Stations van den BELGISCHEN STAATS SPOORWEG; *Brussel*, *Mechelen*, *Gend*, *Ostende*, *Leuven* en *Luik*.

Amsterdam, 5 September 1859. DE DIRECTIE.

PHOSPHORZURE GUANO.

*** Deze **GUANO** beveelt zich niet alleenlijk aan door derzelver uitstekende eigenschappen, maar ook door den buitengewoon billijken prijs.

Dezelve biedt verder het belangrijke voordeel boven andere soorten aan, dat zij niet zooals deze vernietigt (in plaats te bevruchten) wanneer men ze soms rijkelijk gebruikt.

De prijs is: *f* $4\frac{1}{4}$ p. 50 kilo, bij hoeveelheden van 5 tot 20000 kilo.

" " " - $4\frac{1}{2}$ " " " " 1 " 5000 "

" " " - $4\frac{3}{4}$ " " " " beneden de 1000 "

Deze prijzen zijn *vrij aan boord* met inbegrip van de zakken; tegen *kontante betaling* TE KOOP bij

A. ELLERMAN, *Scheepmakershaven, Punt, te Rotterdam.*

*** Eene bekwame KEUKENMEID, van goede getuigschriften voorzien, tegen November benoodigd. Adres franco onder No. 161 bij den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER.

Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten

*** De heer **C. A. FABER** te Wolvega (Friesland) berigt dat eene dienstmaagd genaamd **B. B. LAGEVEEN** langen tijd leed aan Rhumatiek in de beenen, alle aangewende geneeskundige hulp was vruchteloos en ten laatste kon zij gaan noch staan; zij besloot eindelijk de anti-rhumatische waten te gebruiken en kwam kort daarna in persoon berigten, dat zij na slechts drie dagen deze watten gebruikt te hebben volkomen is genezen en weder even als vroeger kon gaan en werken, ter bekrachtiging waarvan zij dit berigt eigenhandig had onderteekend, (get. *B. B. Lageveen.*) Nog van drie andere vrouwen meldt ZEd. mij de genezing door Abshaubbin's watten van de Rhumatiek; even als ik uit alle oorden des lands nu en dan daarvan mededeelingen ontvang. De ondergeteekende hoofddepothouder dezer wonderbare heilzame watten, onderteekent het berigt, hetwelk bij ieder pakje gevoegd is, tot bewijs der echtheid.

A. BREETVELT Az.
Groote Markt naast de Waag.

Deze watten zijn verder echt te bekomen bij:

A. J. v. d. Berkhof, Utrecht.	Gebr. van Dijk, Soest.
M. J. C. Ham "	Gebr. van Dijk, Baarn.
Blancke & Kloek, Wijk bij Duurstede.	W. J. v. Meekeren, Zeijst.
Philip Meijer, Amersfoort.	Gebr. Bruning, Mijdrecht.
L. Sakkers, Vianen.	W. C. Veldhuisen, Laren.

SLIJM- en MAAGPILLEN.

*** Deze **PILLEN,** die sinds vele jaren met het beste gevolg tegen de **slijm** en als **maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking **de Spijsvertering zeer bevorderen,** bijzonder goed tegen de **gal** en zeer **zacht laxerend** zijn: zijn tegen $32\frac{1}{2}$ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Amersfoort, *G. C. v. d. Roemer.*	Gouda, *H. W. Michaëlis.*
Amsterdam, *Ruijs* en *Weissenbruch*, Apoth. Bloemmarkt.	Nijmegen, *J. J. Sneltjes.*
Arnhem, *W. F. Verster.*	Rotterdam, *van Santenkolff*, Apoth. Korte hoofdsteeg.
Breukelen, *D. de Haan.*	Utrecht, *L. J. Grootendorst*, Apotheker, buiten de Waardpoort.
Culenborgh, *M H. v. d. Meer.*	Veenendaal. *J. Detmar.*
Deventer, *G. J. Erenst.*	Wijk bij Duurstede, *W. F. Stramrood.*
Dordrecht, *H. J. Giltay.*	
's Gravenhage, *J. Visser en Zoon*, Apoth. Spuistraat.	(3)

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een onwaardeerbaar geneesmiddel voor degenen, welke aan *lever-* en *maagkwalen* lijden. De deugd en kracht dezer pillen beproefd zijnde door een groot aantal lijders en wel bijzonderlijk in Nederland, Java en Suriname, is het onnoodig om dezelven verder uit te weiden, daar duizenden daarvan gebruik gemaakt hebbende, hare weldadige uitwerking hebben ondervonden; al degenen welke lijden aan ongesteldheid aan de lever of de ingewanden, gebrek aan spijsvertering, zware hoofdpijnen, duizeligheid, aandrang van het bloed naar het hoofd, kunnen geen beter werkend middel gebruiken. Zij zijn ook buitengewoon heilzaam voor borstkwaal, mits dat tevens de zalf daarbij ter inwrijving op de borst des morgens en 's avonds wordt gebruikt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244 en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'S etablissement.

---

239. Staats-Loterij.

Vijfde Klasse. 5e Lijst.

No. 16492 *f* 50,000. No. 16647 *f* 25,000 en No. 821 *f* 1000.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren.	Wind-rigt.	kr. N. a	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
6	2	z.	6.0	760.29	65.8	— 1.6	0.68	0.	Bewolkt.
	10	z.	1.0	57.10	55.9	— 2.7	0.96	0.6	Zw.bew.; reg.
7	8	wzw.	1.5	56.86	59.4	— 2.0	0.89	1.9	Zw. bewolkt.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* $24.57\frac{1}{2}$	Pruissische	*f* 34,75
Nat. Met. Coep. .	" —,—	Spaansche.	" —,—
Napelsche	" —,—	Sp. Coep. per fr.	" —,—
Div. Eng. in . . £	" 11,65	Hamb. Russen. .	" 32.75
Eng. Russen . . .	" 11,70	Russ. in Zilv. R. .	" 34,—
Fransche	" $55.37\frac{1}{2}$	Poolsche in fl. . .	" —,—
Belgische	" $55.62\frac{1}{2}$	Dollars	" —,—

AMSTERDAM 6 September 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{13}{16}$	
dito dito	3	"	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{13}{16}$	
dito dito	4	"	$98\frac{1}{2}$	$98\frac{9}{16}$	$98\frac{9}{16}$
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$	"	$128\frac{1}{2}$	129	$128\frac{5}{8}$
Oost-Indische Leening	4	"	$97\frac{1}{2}$		
Aand. Rijn-Spoorweg.	$4\frac{1}{2}$	"	101		
BELGIE.					
Certifik. Adm. B. bk	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$52\frac{3}{8}$		
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$52\frac{1}{8}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{3}{4}$	pCt.	$33\frac{5}{8}$	$34\frac{1}{8}$	$34\frac{1}{8}$
Obligatien	3	"	$45\frac{7}{8}$	46	
Binnenl. Schuld	3	"	$42\frac{1}{2}$	$43\frac{7}{16}$	$43\frac{5}{16}$
Amortisable			$10\frac{13}{16}$	11	$10\frac{15}{16}$
Bewijzen Koepons			$4\frac{9}{16}$	$4\frac{5}{8}$	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$44\frac{15}{16}$	45	
dito 1856/57	3	"	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{5}{8}$	
dito 1859	3	"	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{1}{2}$	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	"	$105\frac{3}{8}$	$105\frac{1}{2}$	$105\frac{3}{8}$
Obligat. 1828 & 1829.	5	"	103		
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	$87\frac{3}{8}$		
Certifikaten 1840 . . .	4	"	$85\frac{1}{4}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	"	$85\frac{1}{8}$	$85\frac{1}{4}$	
dito 5e Serie	5	"	95		
dito 1855 6e Serie . .	5	"	$101\frac{7}{8}$	$101\frac{15}{16}$	
Inschrijv. in Assign. .	6	"	$64\frac{7}{8}$		
Certifik. van Assign. .	6	"	$65\frac{1}{4}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$156\frac{1}{4}$	$156\frac{1}{2}$	
Obligatiën	4	pCt.	$80\frac{1}{4}$		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	"	$101\frac{3}{8}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C°.*	4	pCt.	$53\frac{1}{2}$		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	59	$59\frac{1}{4}$	59
Oblig. Rente Am. . . .	5	"	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{2}$	
dito dito Nat. 1854. .	5	"	$62\frac{15}{16}$	$63\frac{5}{16}$	$63\frac{15}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	"	$31\frac{1}{16}$	$31\frac{3}{16}$	$31\frac{1}{16}$
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	"	$15\frac{1}{4}$	$15\frac{1}{2}$	
Venez. Oblig.	3	"	27	$27\frac{3}{16}$	
Grenada, Oblig. . . .	$3\frac{1}{4}$	"	16	$16\frac{1}{16}$	
Mexiko, Obl.	3	"	$19\frac{11}{16}$	20	
N.-Am. Illin.Obl. C. B.	7	"	81		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.